

Szabad fiaztatási technológiák vizsgálata a sertéstartási gyakorlatban.

Készítette: **Szabó Áhim Dominik** Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem, Georgikon Campus, Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állattenyésztő mérnök alapképzési szak, nappali tagozat

Témavezető: **Benedek Zsuzsanna** mesteroktató, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem, Georgikon Campus, Állattenyésztési Tudományok Intézet, Állatnemesítési Tanszék

Napjainkban a nagyipari állattartást, ezen belül a sertéstartást is kritikák érik. Az egyik kiemelt téma a ketreces tartás, sertés esetében a különböző egyedi állások és kocaszorítók rutinszerű használata, melyek alkalmazása negatív hatással bírhat tenyészállataink jólétére és ezáltal hosszútávú termelésére, így időszerű vizsgálunk olyan technológiai megoldásokat, melyekben ezek használatát csökkentjük, vagy elhagyjuk. A fiaztató az egyik legösszetettebb fázisa a termelésnek, ugyanis két korcsoport igényeit kell kielégíteni, emellett egyes technológiai változtatások mindkét korcsoportra hatással vannak. A fiaztató keretek elhagyásával esetlegesen javíthatunk a koca körülményein. Pályamunkámban többek között erre is keresem a választ, hogy a kocaszorító, másnéven malac védőrács mentes, úgynevezett szabadfiaztatási technológiák alkalmazása milyen hatással van a kocák komfortérzetére, teljesítményére, továbbá, hogy milyen hatással van a malacok elhullásának számára, az alomlétszámok és alomtömegek alakulására.

A kísérletben 36 koca vett részt, amiből 4 csoportot hoztunk létre, csoportonként 9 kocával. Mindegyik csoportba került 2 előhasi koca is, ami rálátást adhatott arra az esetre is, ha még nincsen a kocának korábbi fiaztatói tapasztalata. Az 1. csoport töltötte be a kontroll csoport szerepét, azaz a kocák a kísérlet teljes ideje alatt a koca szorító keretekbe zárva voltak. Ez szemléltette a jelenleg leggyakrabban alkalmazott fiaztatási technológiákat. A 2. és 3. csoport a részlegesen nyitott kategóriát képviselték. A 2. csoportban a szakirodalmi ajánlásokból kiindulva a fialásokat követő negyedik nap reggelén került sor a keretek nyitására, ami lehetővé teszi a fialás alatti könnyebb és biztonságosabb segítségnyújtást és a malacok számára biztosít időt, hogy bizonyos mértékig megerősödjenek. A 3. csoportot a kísérletnek helyet biztosító telepen kialakított rutin mintájára a fialásokat követő tizedik nap reggelén nyitottuk ki. Előnyei hasonlóak a 2. csoporthoz, viszont a későbbi nyitás miatt több idejük van a malacoknak megerősödni. Fontos, hogy a keretek nyitása nem csoport szinten történt, hanem egyénhez viszonyítva, így minden vizsgált esetben megegyeztek a feltételek a csoportokon belül. A 4. csoportnál már a fiaztatóra telepítéstől kezdve nyitott keretekkel zajlottak a folyamatok, így a kocák szabadabban mozoghattak.

A fiaztatási módszerek hatását a kocák jólétére a kondíció, azaz a testtömeg és a hátszalonna vastagság alakulásából következtettük, teljesítményüket az alomlétszámok és alomtömegek alapján. A malacok tekintetében a választási alomlétszámok és a malacok tömeggyarapodása esetén tudtunk kimutatni szignifikáns különbséget, viszont ezen két tényező esetében a szignifikancia egymással ellentétes módon nyilvánult meg. Ez várható eredmény volt, hiszen alacsonyabb létszámú almoknál magasabb tömeggyarapodás rögzíthető. Az elhullásokat és az alomtömegeket vizsgálva nem találtunk különbséget. Az alomlétszámnál összességében pontosabb az alomtömegeket figyelni, ugyanis a tömeggyarapodást és az alomlétszámokat együttesen jellemzi. Összességében tekintve azt mondhatjuk, hogy a négy csoport között nem mutatható ki lényeges különbség, ha a teljesítményi mutatókat nézzük. Habár az állatok komfortérzetét ténylegesen nem tudjuk mérni, a termelési adatokból bizonyos szintig tudunk rá következtetni. Azonban mivel a kocák keretekbe zárása nincsen pozitív hatással a

termelésre így mindenképpen megfontolandó a keretek használatának csökkentése vagy elhagyása.